

Sygn. akt **III AUa 326/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Sędziowie: SSA Katarzyna Wołoszczak

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Poznaniu

sprawy **P. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek apelacji P. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 12 sierpnia 2015 r. sygn. akt VIII U 10495/14

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 oraz poprzedzającą go decyzję i nie zobowiązuje odwołującego P. B. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 października 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. w kwocie 4266,12 zł.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Katarzyna Wołoszczak
------------------------------------	-------------------------	--------------------------

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. decyzją z 6 października 2014 roku działając na podstawie art. 138 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 84 ust. 1, ust. 9 i ust. 11 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń zobowiązał P. B. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 października 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku w kwocie 4.266,12 zł. wraz z odsetkami za okres od 16 października 2013 roku do 6 października 2014 roku, tj. do dnia wydania decyzji w kwocie 470,65 zł., w związku z przerwaniem nauki w (...) Szkół (...) w P..

P. B. wniósł odwołanie od decyzji podnosząc, że przepisy o rencie rodzinnej nie uzależniają prawa do tego świadczenia od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, frekwencji ucznia w zajęciach szkolnych i ewentualnego powtarzania semestrów.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 12 sierpnia 2015 roku w sprawie VIII U 10495/14 zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, że stwierdził, iż odwołujący nie ma obowiązku zapłaty ustawowych odsetek 407,65 zł. naliczonych od nienależnie pobranych świadczeń z tytułu renty rodzinnej za okres od 1 października 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku.

Sąd I instancji ustalił, że odwołujący 7 maja 2013 roku ukończył(...) lat.

Odwołujący jest uprawniony do renty rodzinnej po zmarłej matce. Pobierał to świadczenie okresowo wspólnie z bratem M. B., dla którego został ustanowiony opiekunem prawnym do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletniości.

Decyzją z 8 października 2013 roku ZUS przyznał odwołującemu rentę rodzinną na okres od 1 października 2013 roku do 31 maja 2014 roku. Podstawą do wypłaty świadczenia było zaświadczenie (...) Szkół (...) w P., z którego wynikało, że w roku szkolnym 2013/2014 odwołujący będzie słuchaczem tej szkoły, oraz że programowe ukończenie nauki miało nastąpić w 2015 roku (nauka w tej szkole trwać miała 2 lata). Decyzja ta, podobnie jak wcześniej doręczane bezpośrednio odwołującemu jako uprawnionemu do samodzielnego odbioru świadczenia rentowego, zawierała standardowe pouczenie o obowiązkach osoby pobierającej rentę rodzinną, w szczególności po ukończeniu 16 roku życia, a także o warunkach zwrotu świadczenia nienależnie pobranego (pkt. IV i VIII lub XII druku pouczenia).

Odwołujący został wpisany na listę słuchaczy Szkoły (...) w P. 26 września 2013 roku.

Pismem z 7 stycznia 2014 roku odwołujący poinformował ZUS o zaprzestaniu nauki.

Na tej podstawie, decyzją z 14 stycznia 2014 roku, organ rentowy wstrzymał wypłatę jego części renty rodzinnej począwszy od 1 lutego 2014 roku, dokonując jej przeliczenia dla pobierającego od w/w daty w całości to świadczenie M. B..

Następnie 3 października 2014 roku zostało przedłożone przez odwołującego zaświadczenie (...) Szkół (...) w P., z którego wynika, że odwołujący był słuchaczem tej szkoły w okresie od 26 września 2014 roku do 7 lutego 2014 roku, kiedy to został skreślony z listy słuchaczy oraz, że frekwencja odwołującego na zajęciach szkolnych w pierwszym semestrze wynosiła 31,50 %.

Wymagana frekwencja dla słuchaczy Szkoły Policealnej w celu uzyskania zaliczenia z poszczególnych przedmiotów oraz zaliczenia semestru, to uczęszczanie na poszczególne zajęcia edukacyjne, przewidywane w szkolnym planie nauczania w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczanego na każde z nich oraz uzyskanie pozytywnych ocen z prac kontrolnych.

Frekwencja słuchaczy Szkoły Policealnej dla Dorosłych odnotowywana jest w w/w szkole na każdych zajęciach edukacyjnych w dzienniku zajęć szkoły zaocznej. Na podstawie dziennika zajęć semestru pierwszego(...) 2013/2014 frekwencja odwołującego przedstawiała się następująco:

- 09/2013 – 100%,
- 10/2013 – 26,5%,
- 11/2013 – 0%,
- 12/2013 – 0%,
- 01/2014 – 0%.

Frekwencja za semestr pierwszy 2013/2014 ogółem wynosiła 25,3 %. W wyniku niespełnienia wymogów obowiązujących w tej szkole na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 20 sierpnia 2010 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów

i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych – wymogu frekwencji oraz uzyskania pozytywnych ocen z prac kontrolnych – odwołujący 7 lutego 2014 roku został skreślony z listy słuchaczy Szkoły Policealnej (...) dla Dorosłych.

Oddział ZUS zaskarżoną decyzją z 6 października 2014 roku zobowiązał odwołującego do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej.

Sąd Okręgowy wskazał w dalszej kolejności, że podstawę materialnoprawną przyznanego i wypłacanego odwołującemu na kolejne okresy świadczenia stanowił przepis art. 68 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd zwrócił uwagę, że renta rodzinna stanowi swoistego rodzaju rekompensatę dochodu utraconego wskutek śmierci osoby bliskiej. Sąd Najwyższy w wyroku z 11 kwietnia 1996 roku w sprawie II UR 4/96 stwierdził, iż całokształt przepisów prawnych regulujących prawo do renty rodzinnej dla dzieci wskazuje, że zasadniczym celem tego świadczenia jest dostarczanie środków utrzymania tym dzieciom pracownika (rencisty), które w związku z kształceniem się w szkole nie wykonują pracy stanowiącej źródło utrzymania.

Zważywszy zatem na cel przyznawania renty rodzinnej, zasadnym jest twierdzenie, iż świadczenie to, powinno być przyznawane na okres gwarantujący dziecku pobierającemu naukę ciągłość dochodu uzyskiwanego po zmarłym rodzicu.

Odwołujący, pomimo zmiany szkoły i przystąpienia do nauki w szkole dla Dorosłych przy (...) w P., uczęszczał do niej sumiennie jedynie we wrześniu 2013 roku. Natomiast – jak podał – z powodu trudnej sytuacji życiowej i konieczności wykonywania pracy, nie uczestniczył już tak często w zjazdach i wyznaczonych zajęciach, przez co nie uzyskał frekwencji przekraczającej 50%. Nie zawiadomił o tym fakcie pozwanego organu rentowego tłumacząc się obecnie, że wg niego, wypłata świadczenia przez ZUS uzależniona była wyłącznie od faktu posiadania statusu ucznia (słuchacza), a nie spełniania wymogów określonego rodzaju, w szczególności wymogu uczestniczenia w zajęciach na poziomie co najmniej 50%. Świadczenie to było mu więc wypłacane i odwołujący je pobierał, czego w odwołaniu i postępowaniu przed sądem nie kwestionował. Dopiero po trzech miesiącach odwołujący poinformował Zakład o przerwaniu nauki, i mimo tego zgłoszenia, jeszcze za styczeń 2014 roku, świadczenie w przysługującej mu części odebrał.

Postępowanie wyjaśniające przeprowadzone przez organ rentowy wykazało, że odwołujący w roku szkolnym 2013/2014 realizował naukę w pierwszym semestrze z frekwencją nie przekraczającą 50%, co spowodowało skreślenie go z listy słuchaczy Szkoły Policealnej (...) z dniem 7 lutego 2014 roku. Sąd I instancji zaznaczył, że odwołujący w zeznaniach P. B. potwierdził, iż w momencie zapisywania się do tej szkoły, były mu znane wymogi w zakresie frekwencji. Tłumaczył jednak, że zajęcia w szkole kolidowały mu z obowiązkami wynikającymi z podjęcia pracy, a także z koniecznością sprawowania opieki nad młodszym bratem i chorującą babcią. Nie przedstawił jednak żadnych dowodów na potwierdzenie, że nieobecności na zajęciach – zjazdach - usprawiedliwił, względnie w inny sposób uzyskał możliwość zaliczenia (klasyfikacji) z obowiązujących go przedmiotów.

W dalszej części uzasadnienia Sąd I instancji powołał art. 138 ust. 1 ustawy emerytalnej i wskazał, że z ust. 2 tego przepisu wynika, że jednym z warunków koniecznych do zobowiązania do zwrotu nienależnego świadczenia, jest wymóg pouczenia osoby pobierającej świadczenie o zasadach powodujących brak prawa do pobierania takiego świadczenia. Pouczenie o którym mowa we wskazanym przepisie jest przesłanką warunkującą obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z 6 grudnia 2010 roku w sprawie II UK 149/10).

Żądanie zwrotu nienależnego świadczenia z ubezpieczenia społecznego uzasadnione jest tylko wobec osoby, która otrzymała świadczenie bez podstawy prawnej, i tylko wówczas, gdy miała świadomość, że wypłacone świadczenie jej się nie należy (wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2012 roku w sprawie I UK 331/11). W treści obowiązujących przepisów wyraźnie został wyekspozowany czynnik świadomości pobrania świadczenia nienależnego, przy czym o jej istnieniu przesądza dokonanie pouczenia o okolicznościach ustania prawa o świadczeń albo wstrzymania ich wypłaty.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy, począwszy od 1 października 2013 roku wypłacał należną odwołującemu rentę rodzinną bezpośrednio do jego rąk. Odwołujący potwierdził także, że miał świadomość ciężącego na nim obowiązku każdorazowego powiadamiania Zakładu o kontynuowaniu nauki oraz o obowiązku składania stosownych dokumentów na potwierdzenie tej okoliczności, miał też świadomość pouczenia o konsekwencjach wynikających z art. 138 ustawy, zawartych w informacjach znajdujących się na drukach otrzymywanych decyzji.

Odwołujący nie zakwestionował ostatecznie ustaleń dokonanych przez pozwany organ rentowy w oparciu o informacje uzyskane od dyrekcji Szkoły Policealnej (...) dla Dorosłych, że przyczyną skreślenia go z listy słuchaczy było niedopełnienie przez niego wymogu 50% frekwencji na zajęciach.

Następnie Sąd I instancji stwierdził, że użyty art. 68 ust. 1 pkt. 2 o emeryturach i rentach z FUS zwrot "ukończenie nauki" zakłada pewien proces jej pobierania, kształcenia się, mający zarówno swój początek, jak i termin zakończenia. Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 5 lipca 2012 roku w sprawie I UK 65/12 przyjął, iż samo zapisanie się do szkoły nie wystarcza do uzyskania prawa do renty rodzinnej, gdy ubezpieczony nie uczestniczy w zajęciach (lekcjach), nie pisze prac kontrolnych, nie uzyskuje zaliczeń i nie przystępuje do egzaminów, co ostatecznie powoduje skreślenie go z listy uczniów. Ukończenie nauki w szkole ma stanowić zwieńczenie procesu kształcenia, za który w żadnym wypadku nie można uznać wyłącznie samej czynności uzyskania formalnego statusu słuchacza (ucznia, studenta) określonej placówki oświatowej, tj. dokonania zapisu do szkoły. Fakt bycia uczniem (słuchaczem) zakłada bowiem pewien zakres aktywności uprawnionego, pewien (choćby minimalny) stopień zaangażowania w zdobywanie wiedzy, faktyczne realizowanie programu szkoły. Nawet brak spodziewanych rezultatów nauki (uzyskiwanie negatywnych ocen z kolejnych sprawdzianów) świadczy jednak o podjęciu próby, wykazaniu inicjatywy przez ucznia, partycypacji w przebiegu edukacji. Nie sposób zgodzić się więc z twierdzeniem, by przesłanki art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zrealizowane zostały poprzez sam fakt uzyskania formalnego statusu ucznia, mimo oczywistej pozorności procesu kształcenia.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący w spornym okresie nauki nie pobierał. Nie wykazywał bowiem wymaganej aktywności świadczącej o zamiarze kontynuacji edukacji. Z zaświadczenia nadesłanego przez dyrekcję szkoły wynika, że w I semestrze był obecny na zajęciach jedynie we wrześniu (frekwencja 100%) i październiku 2013 roku (frekwencja 26,5%), uczestnicząc w tym czasie w prowadzonych w szkole zajęciach na poziomie nie przekraczającym 25% dla każdego z wykładanych w tym czasie przedmiotów.

Tym samym – w ocenie Sądu I instancji - nie ulega wątpliwości, że odwołujący pobrał nienależne świadczenie z ubezpieczenia społecznego – rentę rodzinną w okresie od 1 października 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku.

Zasadą jest, że osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami. O obowiązku zwrotu odsetek Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 84 ust. 1 s.u.s.

Sąd nie zgodził się z organem rentowym, że odwołujący spóźnia się ze zwrotem nienależnego świadczenia już w dacie jego pobrania. Stanowisko to jest w ocenie Sądu nieuprawnione, gdyż po pierwsze przepisy o czynach niedozwolonych nie mają w sprawie zastosowania, a po drugie według przepisów prawa cywilnego, w przypadku wyrządzenia czynem niedozwolonym szkody polegającej na niekorzystnym rozporządzeniu przez poszkodowanego środkami pieniężnymi na rzecz sprawcy szkody, pokrzywdzonemu przysługuje roszczenie o zwrot wartości nominalnej tych środków z odsetkami za czas opóźnienia od daty wezwania do naprawienia szkody (art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c.). Odsetki, według przepisów prawa cywilnego, chociaż mają charakter odszkodowawczy, to jednak nie stanowią elementu szkody i mogą być naliczane od daty ich wymagalności, niezależnie od tego, czy uprawniony poniósł jakąkolwiek szkodę, czy też nie (art. 481 § 1 k.c.). Jeżeli zwłoka dłużnika powoduje szkodę, to poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych, zgodnie z przepisem art. 481 § 3 k.c. Pozostawanie przez obowiązane w zwłoce w zakresie obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, po wydaniu przez organ rentowy decyzji określającej ten obowiązek, nie upoważnia organu do żądania odszkodowania. Organ rentowy może jedynie naliczać odsetki ustawowe, a właściwie ma obowiązek wynikający z ustawy do naliczania odsetek, jeżeli obowiązany nie zwróci nienależnie pobranego świadczenia niezwłocznie po otrzymaniu decyzji ustalającej obowiązek zwrotu świadczenia

(por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 11 października 2012 roku w sprawie III AUa 985/12). Decyzja ta ma charakter konstytutywny. Stąd też odsetki, o których mowa w art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie biegną przed wydaniem decyzji ustalającej obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Odwołujący złożył apelację, zaskarżając wyrok w zakresie, w jakim zobowiązany został do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w postaci renty rodzinnej za okres od 1 października 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku.

Apelujący zarzucił błędną wykładnię art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS; wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania w obu instancjach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Odwołujący uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że Sąd Okręgowy przyjął, iż do pobierania renty rodzinnej konieczne są nie tylko status studenta i dokładanie starań o kontynuowanie nauki, ale także uzyskiwanie pozytywnych wyników w nauce poprzez otrzymywanie pozytywnych ocen, zaliczeń itp. Zdaniem skarżącego, zapis ustawy emerytalnej jest niejednoznaczny, nie stanowi on bowiem wprost o konieczności uzyskiwania pozytywnych rezultatów w nauce. Nie ma także zgodności w orzecznictwie w tej kwestii, co odwołujący zobrazował przykładami konkretnych judykatów. Uzależnianie prawa do świadczenia od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, czy też niepowtarzalna nauki w tej samej klasie albo semestrów w szkole wyższej, jest zdaniem apelującego bezpodstawne w świetle przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto skarżący podkreślił, że nie podjął nauki jedynie dla pozoru, celem uzyskania świadczenia rentowego. Odwołujący opisał trudną sytuację życiową w jakiej się znalazł i w związku z którą zaprzestał uczęszczać do szkoły. Po śmierci rodziców odwołujący został opiekunem niespełna 15-letniego brata. Jedynym ich dochodem była renta rodzinna. Odwołujący wskazał, że we wrześniu uczęszczał na zajęcia, mając świadomość, że w przypadku zaprzestania nauki utraci rentę. Na zajęcia przestał uczęszczać ponieważ musiał podjąć pracę zarobkową oraz opiekować się chorą babką. Pieniądze były potrzebne na bieżące niezbędne potrzeby – opał. Odwołujący rozdawał ulotki. Babka zmarła w 2014 roku.

Zgodnie z treścią art. 68 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej: 1) do ukończenia 16 lat; 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia.

Na podstawie art. 138 w/w ustawy osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Zgodnie ze stanowiskiem organu rentowego, które Sąd I instancji podzielił, prawo do renty rodzinnej odwołującego ustало już od 1 października 2013 roku, a to w związku z faktem, że uczęszczał on na zajęcia niesystematycznie, nie był obecny nawet na połowie zajęć, co było jednym z wymagań niezbędnych do zaliczenia semestru zgodnie z regulaminem (...) Szkół (...).

Sąd Okręgowy uznał, że użyty w art. 68 ust. 1 pkt 2 zwrot „do ukończenia nauki w szkole” należy rozumieć w ten sposób, że nie dotyczy on „nauki w szkole” sprowadzającej się wyłącznie do formalnego legitymowania się statusem ucznia, jeżeli ten nie wykonuje faktycznie obowiązków objętych programem nauczania.

Odmienny pogląd Sąd Najwyższy wyraził m.in. w wyroku z 24 listopada 2004 roku w sprawie I UK 3/04, wskazując, że o statusie ucznia decydują także względy formalne, co oznacza, że uczniem jest ten kto figuruje jako uczeń w ewidencji szkoły.

Rozbieżności w powyższym zakresie są wyraźnie w orzecznictwie sądów, wskazał na nie sam apelujący.

W doktrynie wskazuje się, że sformułowanie „do ukończenia nauki w szkole”, podlegać może różnym ocenom - zależnym od konkretnych stanów faktycznych. Praktyka wypracowała tu wiele, nierzadko sprzecznych, koncepcji. Uznawało się więc np., że datę ukończenia nauki wyznacza pozytywne odbycie wszystkich egzaminów przewidzianych w danym roku szkolnym (akademickim), uzyskanie tzw. zaliczeń ze wszystkich przedmiotów objętych programem, dzień obrony pracy magisterskiej (wyrok SA w Katowicach z 14 listopada 2007 roku w sprawie III AUa. 1906/06, zakończenie udziału w zajęciach (jako zakończenie procesu nauczania).

Sąd Apelacyjny dokonując kontroli instancyjnej orzeczenia, miał w pierwszej kolejności na uwadze szczególnie charakter świadczenia jakim jest renta rodzinna w ogólności. W cyt. wyroku Sądu Najwyższego w sprawie I UK 3/04, wskazano, że renta rodzinna pełni wszak głównie funkcję alimentarną. Jej celem podstawowym jest dostarczenie środków utrzymania tym dzieciom, które, ze względu na wiek, stan zdrowia lub kształcenie się, nie mają możliwości pozyskiwania tychże środków własną pracą (działalnością zarobkową). Stanowi pieniężną rekompensatę utraty, przede wszystkim, ale nie tylko ekonomicznego, wsparcia ze strony zmarłego rodzica (innej osoby, na której ciążył obowiązek alimentacyjny wobec dziecka). Dlatego też przysługuje każdemu dziecku uczącemu się w szkole, także w okresach przerw w nauce, i to niezależnie od tego czy formalnie zachowało ono status ucznia.

Ponadto Sąd Apelacyjny uwzględnił okoliczności faktyczne dotyczące sytuacji osobistej odwołującego, pominięte przez Sąd I instancji.

W ocenie Sądu, odwołujący wykazał rzeczywistą wolę kontynuowania nauki, którą jednak z przyczyn od niego niezależnych musiał przerwać. Odwołujący zapisał się do szkoły, uczestniczył w zajęciach w pierwszych dwóch miesiącach nauki, oddawał prace kontrolne. Sytuacja rodzinna, w której znalazł się odwołujący sprawiła jednak, że musiał podjąć pracę. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, zeznania odwołującego (uzupełnione na rozprawie apelacyjnej) dotyczące wymienionych okoliczności są w pełni wiarygodne. Świadczy o tym choćby fakt, że obecnie odwołujący podjął naukę na nowo.

W związku z powyższym można wskazać na fragment uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 19 lutego 2013 roku w sprawie I UK 471/12, w którym wskazano, że możliwe są określone przerwy w nauce (rozszerzająca wykładnia funkcjonalna przepisu), nawet powodujące czasową utratę statusu ucznia w danej szkole, ale o charakterze przejściowym, wywołane jednak nadzwyczajnymi i obiektywnymi przyczynami.

Na zakończenie marginalnie dodać można, że w stanie faktycznym zaistniałym w sprawie, wykładania cyt. przepisów przyjęta przez Sąd Okręgowy nie powinna zostać zaakceptowana z innej jeszcze, ponad wymienione, przyczyny. Otóż w ocenie Sądu Apelacyjnego, średnia frekwencja odwołującego na zajęciach mogła zostać ustalona dopiero po zakończeniu semestru. Odwołujący mógłby nie uczęszczać na zajęcia przez dwa pierwsze i pół trzeciego miesiąca nauki, ale gdyby w kolejnych uczestniczył we wszystkich, warunek co najmniej 50 % frekwencji byłby w jego przypadku spełniony. Tym samym organ rentowy niesłusznie przyjął w zaskarżonej decyzji, że prawo odwołującego ustало od 1 października 2013 roku. Odwołujący z listy uczniów został skreślony dopiero 7 lutego 2014 roku i fakt ten powinien być w sprawie wiążący.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Katarzyna Wołoszczak
------------------------------------	-------------------------	--------------------------